

Spreken leer je door te luisteren. Een kind leert *papa* en *mama* zeggen doordat het nazegt wat de ouders kun kind voorzeggen. In de relatie met God is dat niet anders. Gods Woord, en ook de woorden van het gebed, zijn ons door God gegeven. Wij spreken Hem na. De taal van ons geloof is het antwoord dat wij geven op Gods zelfopenbaring. Als wij echter niet naar Hem luisteren kunnen we ook niet van Hem spreken. Dan zijn we als doofstommen.

Dat is ook het grote verwijt wat God zijn volk maakt bij monde van de profeten: dat het niet meer naar Hem luistert, dat het ongehoorzaam is geworden. Het ongeluk van de mens begint reeds in het paradijs daarmee dat hij niet meer naar het gebod van God wil luisteren. Doof geworden voor Gods stem sterft uiteindelijk ook het spreken over en tot God. Doof en stom geworden verkeert de mensheid in een isolement. De doofstomme in het Evangelie is het sprekende symbool van deze situatie.

Op het hoogtepunt van de geschiedenis heeft God zijn Woord gezonden, in de persoon van Jezus Christus. Hij is het mensgeworden Woord van God. Dat Woord, Jezus, bevindt zich vandaag, volgens het evangelie van Marcus, "*midden in het gebied van Dekapolis*". Die plaatsbepaling staat er niet voor niets. Dit gebied behoorde niet tot het Beloofde Land. Het was vanuit Joods oogpunt heidens gebied. Doordat Jezus zich hierin begeeft wordt duidelijk gemaakt dat een nieuwe fase is aangebroken in de heilsgeschiedenis van God met de wereld. Het Woord van God wordt nu ook tot de heidenen, de niet-gelovigen, ja, tot de hele mensheid gezonden.

Dekapolis is het land van de doofstomme, van de man die niet kan horen noch spreken. Jezus komt om de dialoog tussen God en de mens weer te herstellen. Om de mens weer tot mede-mens te maken. Hij overbrugt de verwijdering die ontstaan is. Hij opent oren en mond van de doofstomme mens door lichamenlijk contact te maken: *Hij stak hem de vingers in de oren en raakte zijn tong met speeksel aan*. Deze wat merkwaardige aanraking getuigt tevens van grote zorgvuldigheid en fijngevoeligheid. God is ons in Jezus tastbaar en intiem nabij. De Eeuwige Vader richt zijn Woord, dat vlees geworden is, tot de mens en spreekt door Jezus het verlossende woord: *Effeta – ga open!*

Het klinkt nogal vreemd dat Jezus tegen iemand die doof is zegt: Ga open. Immers, de man kan Hem niet horen! Wat hier gebeurt herinnert aan het scheppingsverhaal uit de Bijbel. God sprak en het was er. Wat Jezus doet is als een nieuwe scheppingsdaad. Hij zucht. In de kracht van de heilige Geest doorbreekt Hij het isolement van de man die in zichzelf opgesloten zit. Reeds de oude profeten hebben aangekondigd dat het komende heil zou bestaan in het openen van de oren van de doven en het jubelen van de tong van de stomme. Jezus herstelt de schade die is aangericht door de zonde. Hij wekt tot nieuw leven wie schijnbaar levenloos was.

Hij doet dit ook met ieder van ons zodat wij opnieuw in contact kunnen treden met God en met elkaar. Wij allen ondervinden in ons leven momenten, soms een lange tijd, dat God ver van ons weg lijkt te zijn. Soms kunnen we zo met onszelf bezig zijn, zo ingekapseld zitten in onze eigen gedachten, dat we geen oor meer hebben voor God. We zijn gaan denken dat God ons niet meer hoort, dat Hij niet meer tot ons spreekt. Dit evangelie wil ons doen inzien dat de werkelijkheid echter anders is: namelijk dat wij zo ver van God zijn verwijderd geraakt dat we Hem niet meer horen. En zo zijn we dan ook het spreken met Hem verleerd. We zijn horende doof en sprekende stom geworden.

Het moge duidelijk zijn dat het hier niet om een fysieke handicap gaat. Het gaat om een gesteltnis van ons hart. Zoals we onszelf niet kunnen genezen van een lichamelijke handicap, zo kunnen wij onszelf evenmin genezen in spiritueel opzicht. Jezus' woord *Ga open* is dan ook geen opdracht aan ons om eindelijk eens iets te gaan doen. Wat wordt van dan wél van ons gevraagd? Volgens mij dit: de aanvaarding van onze gebrokenheid en de wil om ons te laten genezen. Het is veelzeggend dat het evangelie laat zien hoe de doofstomme door anderen bij Jezus wordt gebracht. Ooit hebben wij het geloof ontvangen van onze ouders of door een schijnbaar toevallige ontmoeting. Altijd worden we op een of andere manier door anderen bij God gebracht.

Wij kunnen dus onszelf niet genezen. Ook de Kerk kan dit niet. De Kerk kan wel het helend instrument zijn. Het is echter altijd Gods eigen scheppingskracht, Zijn heilige Geest, die ons weer tot leven wekt: *“Jezus sloeg zijn ogen ten hemel, zuchtte en sprak: ga open.”* Het is God die in de kracht van de Geest en door het Woord van de Zoon onze oren opent zodat wij Hem kunnen horen en die ons de spraak teruggeeft opdat wij tot Hem kunnen bidden.

Tot slot is er nog een klein, maar niet onbetekenend detail in het verhaal. Jezus geneest de doofstomme namelijk niet te midden van de menigte. *Hij nam hem terzijde, buiten de kring van het volk.* Ook al zijn het anderen die ons op de weg naar God plaatsen en met God in contact brengen, de genezing vindt plaats in de intimiteit van God met ons. Ons uiteindelijk herstel vindt plaats in een heilige afzondering. In een Godmenselijk één-op-één. In de stilte van ons hart.

Het is daar waar ook die eerste woorden opwellen: *Abba, Vader.* Die woorden maken ons tot kinderen van God. Als we ons wagen in die alles en iedereen buitensluitende gemeenschap met de Heer, zullen ook wij worden teruggegeven aan de wereld als een mede-mens. Dan zullen ook wij *buiten onszelf* zijn van verbazing, omdat wij zullen ervaren dat *“Hij alles heeft welgedaan, Hij laat doven horen en stommen spreken.”* Amen.